

REGJERINGSADVOKATEN

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref
201007547EP KSI/mk

Vår ref
2010-0461 AHA/AHA

Dato
11.08.2010

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I TINGLYSNINGSLOVEN MV. (ELEKTRONISK TINGLYSNING)

Det vises til brev av 21. juni 2010 vedrørende ovennevnte. Regjeringsadvokaten har følgende merknader til utvalgets forslag:

Til § 1:

Utkastets § 1 første ledd taler om "[t]inglysning av rettigheter i fast eiendom", mens det i annet ledd brukes formuleringen "[a]nnen tinglysning". Det ville muligens vært mer presist, og også terminologisk mer konsekvent, dersom en i annet ledd hadde brukt formuleringen "[t]inglysning av rettigheter i annet enn fast eiendom"

I utkastets § 1 tredje ledd er det foreslått inntatt en definisjon av hva som ligger i begrepet "rettigheter". Definisjonen er trolig overflødig ved siden av utkastets § 12, og kan vurderes sløffet.

Til § 9 første ledd:

I § 9 første ledd, tredje punktum er det foreslått følgende formulering hva gjelder underretning i forbindelse med tinglysningsnektelser:

Underretningen sendes til avsenderadressen, og i rekommandert brev dersom avsenderadressen er en brevpostadresse.

Det kan spørres om tilføyelsen er nødvendig ved siden av bestemmelsens annet punktum – som ikke stiller spesifikke krav til forsendelsesmåten.

Til § 17:

REGJERINGSADVOKATEN

I utkastet er dagens § 17 første ledd annet punktum om innholdet i bekreftelsen tatt ut. Dagens annet punktum lyder slik:

Det skal uttrykkelig bekreftes at underskriften er skrevet eller vedkjent i vedkommendes nærvær, og erklæres om utstederen er over 18 år.

Selv om tanken skulle være å innta disse kravene i forskrift gitt i medhold av bestemmelsen, er det likevel et spørsmål om forholdet er så vidt viktig, at det bør fremgå av loven.

Til § 18:

I utkastet er dagens § 18 annet ledd fjernet uten at bakgrunnen for dette synes å være uttrykkelig kommentert.

Til § 35:

Utkastets 35 tredje ledd lyder som følger:

Rett til erstatning av staten har også den som lider tap ved tinglysningsfeil når de krav skadelidte med rimelighet kan stille til tinglysningstjenesten er tilsidesatt, jf. lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeerstatning § 2-1.

Av skadeerstatningsloven § 2-1 følger at arbeidsgiver svarer for skade som voldes "forsettelig eller uaktsomt" under arbeidstakers utføring av arbeid eller verv for arbeidsgiveren, idet "hensyn tas til om de krav skadelidte med rimelighet kan stille til virksomheten eller tjenesten, er tilsidesatt". Bestemmelsen innebærer altså at arbeidsgiver svarer for arbeidstakernes uaktsomme eller forsettlige skadeforvoldelser.

I den foreslåtte § 35 tredje ledd kan ordlyden gi inntrykk av at en her står overfor en påpekning av det nokså selvsagte; nemlig at den objektive, men avgrensede, erstatningsregelen i tinglysningsloven § 35 første og annet ledd suppleres av erstatningshjemmelen i skadeerstatningsloven § 2-1. Så er imidlertid ikke tilfelle. Av ordlyden i tredje ledd fremgår at et uaktsomhetskrav ikke er oppstilt, men at det i realiteten er et objektivt ansvar som innføres. Dette er også tilsiktet, jf. side 46 følgende, hvor det uttales:

Langt på vei vil skadelidtes erstatningsrettslige vern etter skadeserstatningsloven § 2-1 være tilstrekkelig, enten slik at krav reises mot det offentlige eller mot for eksempel en leverandør av datatjenester. Men det kan være behov for et overgripende ansvar for systemsvikt, enten fordi det er uklart hvor i systemet feilen har oppstått, eller fordi feilen skyldes et samvirke mellom flere uheldige omstendigheter.

Slikt ansvar for anonyme og kumulative feil er vel kjent fra praksis omkring skadeserstatningsloven § 2-1. poenget med en lovfesting vil da være å markere klart at det er det offentlige som har ansvaret for helheten i tinglysningssystemet, fordi det offentlige tillater det, utformere det, driver det og ikke minst fastsetter hvilken grad av sikkerhet en skal kreve.

REGJERINGSADVOKATEN

Etter arbeidsgruppens mening vil en slik regel om ansvar for systemsvikt virke tillitskapende. Den vil også koste lite, siden systemet forutsetningsvis må regnes som sikkert før det innføres.

Om utformingen uttales videre:

Den nesten likelydende skadeserstatningsloven § 2-1 gjelder for øvrig som nevnt allerede for tinglysningstjenesten. Materielt sett vil endringen ikke bli stor. Men bestemmelsen vil markere at det er staten som har erstatningsrettslig systemansvar for den elektroniske tinglysningen.

I lys av at det i realiteten er et objektivt erstatningsansvar for feil som er foreslått oppstilt, er henvisningen til skadeerstatningsloven § 2-1 noe misvisende, og bør – dersom man velger å innføre slikt ansvar – vurderes sløyfet.

En generell regel om objektivt ansvar på dette området vil være en nyskapning sammenlignet med det som har vært rettstilstanden tidligere, og det kan stilles spørsmål ved om det på dette området er hensiktsmessig å oppstille slikt objektivt ansvar for staten. Det pekes i den forbindelse på at det her er tale om en servicetjeneste stilt til allmennhetens disposisjon, i motsetning til det som er tilfelle for de situasjoner som er regulert av finansavtaleloven § 36 – hvor det er tale om tjenester tilbudt på rent kommersiell basis. Hvorvidt slikt ansvar bør oppstilles beror imidlertid på en politisk vurdering, som det ikke er naturlig for Regjeringsadvokaten å ha noen oppfatning om.

Med hilsen
REGJERINGSADVOKATEN

Christian H. P. Reusch
Advokat

Anne Cathrine Haug
advokat